

שיאריהת ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מזוילעדניק וצוק"ל

יד"ל ע"י מוסדות 'שאריהת ישראל' וזוילעדניק בעיר קאראסטין אוקריינא

מיליון ע"ו
פרשת בלק
[בחול"ל - חקת בלק]
תשפ"ג

אור הגאולה

ליקוטים מרבני רבינו בעניני הגאולה השלמה

סעודה שלישית מאיר ונתגלה בו יותר בחינת רעוא דכל רעויין (זוהר ח"ב פח:), גילוי רצון וכו', בחינת יעקב – תפארת (זוהר ח"א קנז:), בחינת רחמים רבים חסדים הגדולים, ואז הוא סוד קיבוץ גלויות כידוע, ולזה נקרא סעודה זו בשם סעודה שלישית, שכלול מכולם, מה שאין כן סעודה ב' לא נקרא בשם סעודה שניה, ולכן סעודה זו הג' הוא בצמצום גדול, שזוהו בחינת מיצר, 'מן המיצר קראתי יה' (תהלים קיח ה), בחינת שופר כידוע (פע"ח שער השופר פ"א), שזוהו סוד קיבוץ גלויות ע"י תשובה מעומקא דלבא, כי מצר רוחו בקרבו, עי"ז יאיר בו הארת בחינת עתיקא קדישא, בחינת גילוי רצון הנ"ל, בחינת רצון הפנימי, ויאיר בו מבחינת 'למעני למעני אעשה', בחינת אורו של משיח, לקבץ נדחי עמו וכו', נשמות האובדים והנידחים שפוגמים בדברים שבסתר, שעליהם אמרו רבותינו ז"ל (זוהר ח"א ריט:) 'אין לו תשובה', וע"י שמירת שבת כהלכתו וכו', אז יאיר בהם בחינת שבת מבחינת היחוד העליון וכו', ואז יש לו תשובה, אפי' עובר ע"ז כדור אנוש.

(עמוד רד)

אור הפרשה

דברי תורה מרבינו בתוספת ביאור בסוגריים מדובעות

'לא אוכל לעבוד את פי ה' (במדבר כב יח)

שהכלל הוא שצריך האדם לעשות הכנה בלבו, ולבסוף 'מה' מענה לשון', שיזכה לומר דיבורים זכים ובהירים, רק שלא יאריך בהתבוננות ויאמר התיבות בהתלהבות, ואז התיבות מצד עצמן ושרשן יפעלו כל טוב למעלה, וכמאמר הנביא (ישעיה מה יא) 'האותיות שאלוני על בני' וגו', שהאותיות בעצמם מבקשים מה' על האדם, רק שיאמר אותם בדחילו ורחימו ובכהירות.

וזוהו שרמזה לנו תורתנו הקדושה בפסוק 'לא אוכל לעבוד את פי ה'', הפירוש הוא כך, שהתורה מתמיהה ואומרת 'לא אוכל לעבוד את פי ה'', היינו לדבר דיבורים של השי"ת ברוך הוא וברוך שמו, אותיות הקדושים והטהורים לדבר אותם רק בהעברה בעלמא בלי שום כוונת הלב. 'לא אוכל', היינו אי אפשר להכיל זה 'לעבוד את פי ה' בזה, רק יאמר אותם ככוונה עצומה, וכיחוד הדיבור עם המחשבה דווקא, וד"ל.

(עמוד כב)

זמני כניסת ויציאת השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
9:05	8:57	9:06	8:13	7:29	7:14	כניסת השבת
10:35	10:07	10:35	9:22	8:34	8:31	יציאת השבת
01:10	11:06	10:40	9:43	9:03	9:06	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

בונה (ה)

גלגל או כדור גומי, אם כבר השתמשו בו בערב שבת - מותר לנפחו בשבת, ואף במשאבה המיועדת לכך, אבל אסור לנפחו בפעם הראשונה בשבת.

בלון גומי שהדרך לקושרו בסופו - אין לנפחו בשבת, שחוששים שמא יקשרנו כהרגלו בימות החול.

מכונת צעצוע של ילדים הנוסעת ע"י מתיחת קפיץ - יש שאוסרים למתוח את הקפיץ בשבת, ויש שכתוב שאין למחות בילדים המשחקים בזה.

יש פוסקים שמתירים להרכיב אבני לגו בשבת, אף באופן שההרכבה מהודקת, ויש אוסרים. ומ"מ אף לדעת המתירים יש להיזהר שלא לבנות בית או כל חלל אחר שיש בו טפח על טפח, ומשתמשים בחללו להנחת חפצים או משחקים משום איסור אוהל. ואם עשו כן - אסור לפרקו בשבת.

אין לעשות בשבת כדורים או בובות משלג, [ולגבי אם יש בטלולם משום איסור מוקצה יש מה' אחרונים בזה].

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור העבודה

פנינים מרכיני בעניני דרכי עבודת ה'

וזהו מאמר רבותינו ז"ל (כ"ק צב.) 'המתפלל על חבירו - הוא נענה תחילה', 'חבירו' הוא מלשון חיבור, דהיינו שיהיה בכחינת חיבור זה בזה והתייחדותם כאחד, על ידי זה הוא 'נענה תחילה'. וזהו מאמר (שבת לא.) 'מה דעלך סני', דהיינו כל אחד ואחד מישראל רוצה לקבל טובה מזולתו, כמו כן תגמול טובה לחברך, דהיינו להיות בכחינת היחוד האמיתי, 'ואידך פירושא' - כלומר הקליפות שגורמים בחינת הפירוד, 'זיל גמור' - לשון שריפה, כמאמר רבותינו ז"ל (ביצה כב:) 'אין מגמדין את הכלים' מלשון מוגמר.

וזהו מה שאומרים 'שלום עליכם', לשון קירוב שמכניסים קרבת איש לדעהו, וזהו (ישעיה נז יט) 'שלום שלום לרחוק ולקרוב', 'לרחוק' שנעשה קרוב, לרחוק ברישא והדר לקרוב (ברכות לד:), בחינת רחוק שנעשה קרוב על ידי היחוד והחיבור זה בזה, שזהו ענין יחוד האמיתי כנ"ל.

(עמוד רה)

יומא דהילולא

יום א' י"ג תמוז - הרה"ק ר' מרדכי מקרעמניץ בהרה"ק ר' יחיאל מיכל מזלאטשוב זצ"ל
הרה"ק ר' דוד מראחמסטריווקא בהרה"ק ר' מנחם נחום זצ"ל

יום ב' י"ד תמוז - הרה"ק ר' יצחק אייזיק מזוטשקא בהרה"ק ר' איתמר מנדבורנא זצ"ל

יום ג' ט"ו תמוז - רבינו חיים ב"ר משה בן עטר (אור החיים) זצ"ל
הרה"ק ר' יעקב משה מקאמרנא בהרה"ק ר' אליעזר צבי זצ"ל
הרה"ק ר' דוד משה מקרעטשניף בהרה"ק ר' אליעזר זאב זצ"ל

יום ד' ט"ז תמוז - הרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל מקאפיטשניץ ב"ר יצחק מאיר זצ"ל

יום ו' י"ח תמוז - הרה"ק ר' יעקב אריה מראדזימין ב"ר שלמה זצ"ל

אור הצדיקים

א מעשה פאר מלכה מלכה

לקראת יומא דהילולא של הרה"ק רבינו חיים בן עטר זי"ע בעל ה"אור החיים" הקדוש

והאבודות, ששקעו כאן במשך שנים. אך אתה אינך ראשי לגעת בשום חפץ שאינו שלך. רק בהבחינך בארנקך, גחן ומשהו מן המים!". האיש עמד משתומם ולא פצה את פיו, בעוד נשמע קולו של הצדיק הקורא לשר הים להעלות על פני המים את כל הטמון בקרקעית הים.

כהרף עין נתגלה במקום מחזה נורא: ממעמקי הים צפו ועלו חפצים שונים ומשונים, ביניהם תיבות ששקעו במקום לפני שנים רבות ואשר הכילו בקרבן אוצרות יקרים. ברם האיש, כפי שנצטווה, לא ניסה אפילו לגחון כדי לגעת באחת מהן. לפתע צעק היהודי בשמחה עצומה: "הנה, הנה ארנקי!"

הארנק כאילו נדחף על ידי מישהו, הלך והתקרב אל עבר החוף. היהודי הזר הביט בו בלב נפעם

ועיניים מייחלות. בהגיע סמוך אליו, רכן והרימו בזהירות, כאשר נהרה גדולה משתפכת על פניו.

שוב גזר רבנו על שר הים, וגל גדול עלה על היבשה ושטף את כל האוצרות. עוד רגע קט והים שב לקדמותו, מבלי שאיש ישער בנפשו את אשר ארע כאן לפני רגעים אחדים. לאחר שהיהודי נרגע כליל, שטח לפניו רבנו את בקשתו, כי יתארח אצלו בליל הסדר, שכן מפאת השעה המאוחרת, לא יוכל להספיק להגיע אל ביתו, אשר שכן בעיר הסמוכה לפני שיכנס החג. כמובן שהאיש נעתר לבקשה וגם שמחתו של רבנו הייתה שלמה, על אשר זכה לאורח לליל הסדר.

בתקופה שהתגורר רבינו בסאלי שבמרוקו, התגורר בראבט הסמוכה יהודי שהיה עשיר גדול, והתהפך עליו הגלגל עד שהתרושש לגמרי מנכסיו. יצא האיש ונדד בערי מרוקו, על מנת לחפש

תעסוקה לפרנס את בני ביתו הרבים שהיו סמוכים על שולחנו. ביטחוננו היה חזק בבורא עולם,

שיזמן לו כדי מחייתו. השקיע האיש בעסקים שונים, ומצבו החל להשתפר אט-

ככי רע היה מצבי הכלכלי. עבדתי שם עבודה קשה ומפרכת, עד אשר הצלחתי לחסוך מעט כסף כדי להחיות את נפשי ונפשות בני משפחתי, וכדי לפתוח עסק זעיר בעיר מולדתי. על אף קשיי הדרך חזרה, קיבלתי הכל בשמחה, ששתי לשוב אל אשתי וילדי לאחר שנים כה רבות של פרדה".

"הגעתי לאחר מסע מתיש סמוך לחוף, ובעוברי מן האוניה אל הספינה הקטנה, שתביאני אל היבשה, נשמט לפתע ארנקי מידי וצנח הישר לתוך המים. כל כספי ירד

למצולות. כל עמלי וכל תקוותי נגוזו כהרף עין. ואם לא די בצרותי, נוסף צער עז על צערי, שכן סכום כסף שהופקד אצלי על ידי קרוביה של יתומה ענייה בת עירי, שביקשו ממני להעביר לה את הממון למען תוכל להינשא בכבוד. גם הכסף הזה ירד לטמיון. ואני, אנה אני בא?". זרם של דמעות פרץ מעיניו של האיש ללא הפסק. לבו של רבנו נכמר בקרבו לשמע סיפורו של היהודי הזר. "חדל מבכי, וקווה אל ה'". תמך הצדיק את כתפו של האיש. "בוא איתי לשפת הים ואנסה לעזור לך", המשיך.

הלה הביט משתומם בפני הצדיק וזיק של תקווה ניצת בעיניו. בהגיעם סמוך לחוף, בקרבת בית-הקברות, פנה רבנו לזר: "עמוד כאן והתבונן היטב, בעוד שניות אחדות תעלינה ותצופנה על פני המים כל התיבות

כמנהג אבותיו, היה ביתו של ר' חיים בן עטר פתוח לרווחה לפני כל נצרך, ואפילו אינו תלמיד חכם. בעיקר היה רבנו משתדל לארח על שולחנו אורחים עניים בשבתות ובימים טובים. ויקר המקרה, ופעם אחת בערב פסח, לא הזדמן לסאלי אורח, שכן את חג החרות מעדיפים, אף הקבצנים ביותר, לחוג בחיק המשפחה.

לבו של הצדיק נחמץ בקרבו. כיצד ישלים עם העובדה, שדווקא בליל הסדר, אשר בו מקפידים במיוחד לפתוח את הבית לאורחים, ישב לבדו ליד השולחן? בבוקרו של ערב החג, שלח רבנו שליח, שיסובב בשווקים וברחובות, כדי לחפש אחר אורח כלשהו.

רובו של יום עבר ואורח עדיין לא נמצא. שלח ר' חיים שליח נוסף, שמא יצליח הוא במה שלא הצליח חברו. סבב לו השליח ברחובות, סקר כל שביל וכל פינה, עד שהגיע סמוך לבית-הקברות. לפתח שמעו אוזניו קול בכי קורע לב. השליח נבהל וחשב לסוב על עקבותיו, אך התאושש לאחר רגעים אחדים והחל לחפש אחר מקור הבכי. לתדהמתו הרבה גילה אדם, העומד אי-שם בפינת בית-הקברות וכל גופו רוטט מבכי. כאשר קרב אליו השליח הגביר האיש בכיו, בתלשו שערות ראשו. ביקש השליח להרגיעו, אך הלה סירב להתנחם וזעק בקול מר: "הניחני לנפשי, טוב מותי מחי!"

"שליח אני מאיש אלוקים, בוא איתי אליו, אולי יושיעך מצרותיך", ניסה השליח להסותו בהוסיפו: "הלא ערב חג היום, ולא עת בכי!". "לך אל רבך ואמור לו, כי אצלי ערב 'תשעה באב' ולא ערב פסח", השיב האיש וגרונו נשנק מדמעות. בראות השליח, כי אינו יכול לאיש, חזר לרבנו וסיפר לו את אשר קרהו. הצדיק לא התמהמה, תכף ומיד קם מכיסאו ופנה יחד עם השליח לעבר בית-הקברות.

האיש עמד שם עדין מתמוגג בדמעותיו. ניכר בו, כי עוד רגע קט יתעלף במקום עומדו. אך כאשר

הבחין ברבנו וחזה בהדרת פניו נרגע קמעא. ר' חיים בן עטר התקרב אליו, הביט בו ברחמים ושאל לסיבת בכיו. שאף הזר אוויר ופתח פיו: "לפני כעשר שנים עזבתי את ביתי ונסעתי לאירופה, לנסות שם את מזלי, שכן

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתים מרכיניו

✽ 'דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן' ✽
[מי שרק יגע בידית דלתי יושען]

שהאש שולטת בביתך, מעתה קבל על עצמך ללוות את האורחים ביציאתם מביתך ושוב לא תפקוד האש את ביתך. בנה לו האיש בית חדש, וקיים באורחיו בהידור אכילה שתיה ולינה, וביתו עמד לאורך ימים ושנים רבות.

אחד מיהודי אוורטש שהיה ידוע כמכניס אורחים, נפל פעם במדרגות במרתף ביתו, ורגלו נשברה והתרסקה באופן קשה, והוצרך להיות מרותק למטה במשך זמן רב, והרופאים לא הצליחו למצוא מזור ותרופה למכתו.

נסע היהודי לוילעדניק, וביקש מרבינו שיתן לו סגולה לרפואה, תוך כדי דיבור הושיט לו רבינו חתיכת לעקאך [-עוגת דבש], וציוה לו לאוכלה.

אך סיים האיש לאכול את חתיכת הלעקאך נתרפאה רגלו, ומיד שב ללכת כאחד האדם.

פעם בא יהודי לרבינו ובקשתו בפיו, כי זה כמה וכמה פעמים שהוא בונה לעצמו בית דירה, ובכל פעם לאחר תקופה פורצת שריפה ואוכלת את הבית.

שאל אותו רבינו: האם מקיים אתה לפעמים מצות הכנסת אורחים? השיב היהודי: בוודאי, לעתים קרובות אני מאחסן בביתי אורחים.

שאלו רבינו: האם אתה גם נותן לאורחים אכילה ושתיה כדבעי? השיב היהודי בחיוב. שאלו שוב רבינו: והאם נוהג אתה ללוות את אורחך ביציאתם מביתך? ענה: לא, האורחים יוצאים בגפם.

אמר לו רבינו: לא טוב הדבר אשר אתה עושה, הרי אצל אברהם אבינו ע"ה נאמר 'ויטע אשל בבאר שבע', ואש"ל הוא ראשי תיבות: אכילה שתיה לינה, ובא הכתוב לרמוז שאברהם אבינו קיים את כל הדברים בהידור.

אבל אתה מקיים רק את שני הדברים הראשונים: 'אכילה' ו'שתיה' ללא 'לינה', לכן נותר מה'אשל' - 'אש'. וזו הסיבה

<< המשך מעמוד ג'

אט, עד שאסף סכום כסף נכבדי שאפשר לו לשוב לעיר מוצאו.

בדרכו חזרה לביתו, עבר בעיר סאלי - עירו של ה"אור החיים" - אשר בה היה לו ידד ומכר משכבר הימים. מכיוון שנקלע למקום בערב שבת, ולא הייתה לו שהות להגיע לעיר ראבט לפני שבת, הוזמן הלה על ידי חברו להתארח אצלו בשבת קודש. נענה האיש להזמנה בשמחה, ואף מסר לו את צרור כספו, שהרוויח בתקופת נדודיו לשמירה עד צאת-השבת.

במוצאי שבת לאחר ההבדלה, ניגש מיודעינו האורח למארחו, וביקש את הפיקדון שהפקיד בידיו. אך לתדהמתו כפר הלה בכל, "לא הפקדת בידו אף לא פרוטה אחת" - אמר לאורח הנדהם. משעמד האורח על דעתו, והתחנן בפניו להשיב לו את כספו, שעמל

עליו זמן רב ביגיעה רבה. הרעים עליו המארח בקולו: "האינך מתבייש? בביתי לנת ועל שולחני אכלת, ולבסוף אתה קם ומעליל עליי עלילות דברים?!"

ראה היהודי, שבטובות לא יעלה בידו להוציא את כספו מידינו של הרמאי, והחליט לתובעו לדין תורה אצל רבנו חיים בן עטר. ניגשו שניהם לבית הרב, ושטחו את טענותיהם לפני הרב, הלה טוען, שהפקיד את כספו בידי חברו, והלה טוען, לא היו דברים מעולם. שאל ה"אור החיים" הקדוש את האורח: "האם היה עד ביניכם בשעה שהפקדת ממונך בידו?". השפיל האיש את עיניו ואמר: "לא היה עד בינינו, המעשה היה סמוך מאד לכניסת השבת, ולא הספקתי להעיד על כך עדים, רק זאת אני זוכר, שבזמן מסירת הכסף ישבנו שנינו תחת עץ, ואז הוצאתי מכיסי את צרור הכסף ומסרתיו לו". מיד אורו עיניו של הרב, באומרו לאורח: "גש נא לעץ הזה והזמן אותו

להעיד את עדותו". המפקיד, שהכיר ברבנו שהינו קדוש ובעל מופת, יצא מיד לדרכו לזמן את העץ לבוא להעיד, בלי להרהר אחר הדברים. ואילו המארח נשאר בבית הרב.

כעבור כמה רגעים, אמר הרב, כמסיח לפי תומו: "בוודאי הגיע כבר האיש אל העץ", "מה פתאום, רבי!" השיב המארח כלאחר-יד "עדיין רחוק העץ, ואינו יכול להגיע אליו כל כך מהר". התבונן הרב באיש הכופר בפיקדון, בתתו בו מבט נוקב, ואמר: "קום והשב לו ליהודי את כספו". לפליאתו של האיש, כיצד חרץ הרב את גורלו ללא שמיעת העד, ענה הרב: "אם טענתך צודקת, שלא היו דברים מעולם, והלה לא הפקיד מאומה בידך, מהיכן יודע אתה את מקומו של העץ?". ללא אומר ודברים, החזיר האיש בבושת פנים את צרור הכסף לבעליו. מיד לאחר מכן ניגש האורח ל"אור החיים" הקדוש, נישק את ידיו, והודה לו, על כי בחכמתו גילה את האמת, ודן דין צדק.

מי שיש באמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרכיניו הק', נשמח אם ישלחם אלינו 0527173945@gmail.com